

Spis treści

Od autora	11
Objaśnienia	12

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Działanie leków	15
2. Struktura a działanie leku	21
3. Drogi wprowadzania leków	23
4. Farmakokinetyka	27
a. Wchłanianie, transport i rozmieszczenie leków w organizmie	27
a.1. Transport przez błony biologiczne	30
b. Eliminacja leków	36
c. Interakcja leków	41
c.1. Interakcja farmakokinetyczna	41
c.2. Interakcja farmakodynamiczna	44
c.3. Interakcja farmaceutyczna	45
5. Dawki leków	46
6. Kumulacja leków	48
7. Wrażliwość i niewrażliwość na leki	49

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

I. Środki antyseptyczne i odkażające (<i>antiseptica et desinfectantia</i>)	58
1. Związki chlorowcopochodne (halogeny)	57
2. Związki fenolowe	59
3. Pochodne guanidyny	61
4. Środki powierzchniowo czynne	61
5. Alkohole, aldehydy, kwasy	64
6. Środki utleniające	66
7. Związki rtęci	67
8. Związki srebra	67
9. Związki bizmutu	68

10. Barwniki	68
11. Inne środki odkażające oraz środki przyzegające	69
II. Leki chemioterapeutyczne (remedia chemiotherapeutica)	71
A. Sulfonamidy	74
1. Związki krótko działające	81
2. Związki o przedłużonym działaniu	82
3. Związki trudno wchłanialne z przewodu pokarmowego	85
4. Sulfonamidy stosowane zewnętrznie	86
5. Preparaty wielosulfamidowe	87
B. Niesulfonamidowe inhibitory przemiany folianowej	88
C. Antybiotyki	89
1. Antybiotyki podstawowe	93
a. Antybiotyki podstawowe o działaniu bakteriobójczym	94
a.1. Penicyliny	94
a.1.1. Penicyliny naturalne	94
a.1.2. Penicyliny półsyntetyczne	97
a.2. Cefalosporyny	99
a.3. Streptomycyny	99
b. Antybiotyki podstawowe o działaniu bakteriostatycznym	100
2. Antybiotyki uzupełniające	105
3. Antybiotyki specjalnego przeznaczenia	110
4. Oporność drobnoustrojów na antybiotyki	111
D. Nitrofurany	114
E. Inne środki przeciwbakteryjne	116
F. Leki przeciwpasożytnicze (antiparasitica)	117
1. Środki przeciwpierwotniakowe (antiprotozoica)	117
a. Leki kokcydiostatyczne (coccidiostatica, anticoccidiosa)	118
a.1. Nitrozwiązki	119
a.2. Antagoniści witamin	120
a.3. Sulfonamidy	120
a.4. Antybiotyki	121
a.5. Różne	121
b. Leki babeszjobójcze (babesicida)	122
c. Leki trypanozombójcze (trypanosomicida)	123
d. Środki przeciw innym choobotwórczym pierwotniakom	125
2. Środki przeciwrobacze (anthelminthica)	126
a. Środki nicieniobójcze (antinelmatoda, nematocida)	129
a.1. Środki o szerokim zakresie działania	129
a.1.1. Leki klasyczne	129
a.1.2. Benzimidazole	130
a.1.3. Imidazotiazole	132
a.1.4. Tetrahydropiryminy	134
a.1.5. Związki cyjaninowe	135
a.2. Środki o wąskim zakresie działania	136
a.3. Inne środki nicieniobójcze	138
b. Środki tasiemcobójcze (anticestoda, taenicida)	139
c. Środki przywrobójcze (antitrematoda, antifasciolosa)	141
c.1. Leki działające na osobniki dojrzałe	141
c.1.1. Węglowodory chlorowane	141
c.1.2. Fenole chlorowcopochodne	143
c.2. Środki działające na osobniki młodociane	144
3. Środki przeciw owadom i pasożytom zewnętrznym (insecticida et repellentia)	145

G. Leki przeciwgrzybicze (<i>antimycotica</i>)	149
1. Fenole	150
2. Związki salicylowe	150
3. Kwasy karboksylowe i estry	151
4. Pochodne hydroksychinoliny i hydroksychinaldiny	151
5. Pochodne benzoimidazolu i benzotiazolu	151
6. Barwniki	152
7. Antybiotyki	152
8. Inne	153
H. Środki gryzoniobójcze (<i>rodenticida</i>)	154
I. Środki przeciwnowotworowe i immunosupresyjne (<i>cytostatica, onco-</i> <i>statica</i>)	154
1. Związki alkilujące	156
2. Antymetabolity	157
3. Inne związki	159
J. Środki przeciwwirusowe (<i>antivirotica</i>)	160
III. Farmakologia układu autonomicznego	165
A. Układ acetylocholinowy	170
1. Środki pobudzające układ przywspółczulny (<i>parasympathicomi-</i> <i>metica</i>)	171
a. Estry choliny	172
b. Alkaloidy	173
c. Inhibitory acetylocholinoesterazy	175
2. Reaktywatory acetylocholinoesterazy	178
3. Środki porażające układ przywspółczulny (<i>parasympathicolytica</i>)	180
4. Środki działające na zwoje nerwowe	182
a. Środki pobudzające zwoje (<i>gangliostimulantia</i>)	183
b. Środki porażające zwoje (<i>ganglioplegica</i>)	183
5. Środki hamujące syntezę i uwalnianie acetylocholinu	184
B. Układ katecholaminowy	185
1. Środki pobudzające układ współczulny (<i>sympathicomimetic</i>)	195
a. Naturalne katecholaminy	196
b. Leki o działaniu α -agonistycznym	198
c. Leki o działaniu β -agonistycznym	200
d. Leki pobudzające α i β -receptory	200
2. Środki porażające układ współczulny (<i>sympathicolytica</i>)	201
a. Środki blokujące receptory adrenergiczne (<i>adrenolytica</i>)	202
a.1. α - <i>Adrenolytica</i>	202
a.2. β - <i>Adrenolytica</i>	204
b. Środki porażające neuron adrenergiczny (<i>adrenoplegica</i>)	205
C. Farmakologia odczynów zapalnych i alergicznych	206
1. Autakoidy i ich antagoniści	206
a. Pochodne aminokwasów	208
a.1. Histamina	208
a.2. Serotonina	211
b. Autakoidy peptydowe	213
b.1. Kininy	213
b.2. Angiotensyna	215
b.3. Peptydy ośrodkowego układu nerwowego	216
c. Autakoidy lipidowe	218
2. Leki przeciwzapalne (<i>antiphlogistica</i>)	223
a. Środki działające miejscowo	226
a.1. Środki działające ściągająco (<i>adstringentia</i>)	226
a.1.1. Środki pochodzenia roślinnego	226

a.1.2. Związki metali	227
a.2. Środki osłaniające (<i>protectiva</i>)	228
a.2.1. Środki stosowane wewnętrznie	228
a.2.2. Środki stosowane zewnętrznie	228
a.3. Różne	229
b. Środki działające układowo	230
b.1. Glikokortykosterydy	231
b.2. Związki niesterydowe	237
D. Środki immunoterapii nieswoistej (<i>immunostimulantia</i>)	240
E. Farmakologia mięśni gładkich	246
1. Środki rozkurczające mięśnie gładkie (<i>spasmolytica</i>)	247
a. Leki o działaniu papawerynopodobnym	248
b. Leki o działaniu atropinowym	249
c. Azotyny i organiczne azotany	249
2. Środki kurczące mięśnie gładkie (<i>spastica</i>)	254
IV. Farmakologia nerwów ruchowych i czuciowych	255
A. Środki zwiotczające mięśnie szkieletowe (<i>myorelaxantia, curaromi-</i> <i>metica</i>)	258
1. Środki o działaniu obwodowym	257
a. Kuraryny	258
b. Pseudokuraryny	259
2. Związki o działaniu ośrodkowym (<i>synaptoplegica</i>)	260
3. Środki hamujące biosyntezę i uwalnianie acetylocholíny	262
B. Środki pobudzające zakończenia ruchowe	263
C. Środki miejscowo znieczulające (<i>anaesthetica localia</i>)	264
D. Środki podrażniające zakończenia czuciowe (<i>irritantia, rubefacientia</i>)	273
V. Farmakologia ośrodkowego układu nerwowego	276
A. Leki hamujące czynności ośrodkowego układu nerwowego (<i>neurode-</i> <i>pressiva</i>)	280
1. Leki neuroleptyczne (<i>neuroleptica</i>)	281
a. Pochodne fenotiazyny	283
b. Pochodne butyrofenonu	287
c. Inne środki neuroleptyczne	289
2. Leki przeciwlękowe (<i>anxiolytica, ataractica</i>)	290
3. Środki uspokajające o działaniu nasennym (<i>sedativo-hypnotica</i>)	292
4. Leki przeciwbólowe (<i>analgetica</i>)	299
a. Narkotyczne leki przeciwbólowe	301
b. Środki przeciwbólowe o działaniu przeciwgorączkowym, prze-	
ciwzapalnym i przeciwgośćcowym	307
b.1. Salicylany	311
b.2. Pirazolony i pirazolidynodiony	314
5. Środki przednarkotyczne (<i>praemedicantia</i>)	315
6. Narkotyki chirurgiczne (<i>narcotica chirurgica</i>)	318
a. Narkotyki wziewne	322
b. Narkotyki infuzyjne	326
7. Leki przeciwdrgawkowe (<i>anticonvulsiva</i>)	330
B. Środki pobudzające ośrodkowy układ nerwowy (<i>neurostimulantia</i>)	332
C. Leki nootropowe (<i>nootropica</i>)	338
VI. Farmakologia układu krążenia	340
A. Środki nasicowe (<i>cardiaca</i>)	341
1. Glikozydy nasicowe (<i>digitaloidea</i>)	341
2. Leki przeciwarrytmiczne (<i>antiarrhythmica</i>)	348

3. Wpływ leków układu autonomicznego na przemianę materii i energii w sercu	351
4. Środki usprawniające krążenie wieńcowe	357
B. Środki wpływające na obwodowe naczynia krwionośne	362
1. Środki rozkurczające naczynia (<i>vasodilatantia</i>)	362
2. Środki kurczące naczynia krwionośne (<i>vasoconstrictoria</i>)	363
3. Środki przeciwdziałające łamliwości i przepuszczalności naczyń	363
C. Leki stosowane w zapaści i wstrząsie	363
VII. Leki krwi i układu krwiotwórczego	363
1. Środki przeciwkrwotoczne (<i>antihæmorrhagica</i>)	368
a. Środki wzmagające krzepliwość krwi (<i> hæmostatica</i>)	368
a.1. Czynniki układu krzepliwości i stymulatory ich wytwarzania	368
a.2. Antagoniści inhibitorów krzepnięcia krwi	370
b. Środki działające na naczynia (<i>stypctica</i>)	370
2. Środki przeciwzakrzepowe (<i>anticoagulantia</i>)	371
a. Inaktywatory czynników krzepliwości krwi	371
b. Inhibitory biosyntezy czynników krzepliwości krwi	373
c. Czynniki pobudzające fibrynolizę	374
3. Środki przeciw niedokrwistości (<i>antianaemica</i>)	375
VIII. Leki układu oddechowego	378
1. Środki wykrztuśne (<i>expectorantia</i>)	380
2. Środki przeciwkaszlowe (<i>antitussica</i>)	382
3. Leki przeciwastmatyczne (<i>antiasthmatica</i>)	383
IX. Farmakologia układu pokarmowego	385
1. Środki pobudzające wydzielanie soków trawiennych (<i>stomachica</i>)	387
2. Środki przeciw wzdęciom (<i>carminativa</i>)	387
3. Środki alkalizujące (<i>antacida</i>)	388
4. Środki żółciotwórcze i żółciopędne (<i>cholagoga</i>)	390
5. Środki wymiotne i przeciwwymiotne (<i>emetica et antiemetica</i>)	392
6. Środki przeczyszczające (<i>laxantia</i>)	395
a. Środki o działaniu fizycznym	395
b. Środki o działaniu fizykochemicznym	396
c. Środki o działaniu chemicznym	397
7. Leki przeciwbiegunkowe (<i>antidiarrhoica</i>)	398
8. Farmakologia żwacza	399
X. Leki moczopędne (<i>diuretica</i>)	403
1. Środki moczopędne o pozanerkowym mechanizmie działania	404
2. Środki moczopędne działające bezpośrednio na nerki	406
XI. Farmakologia układu rozrodczego	412
1. Gonadotropiny	412
a. Gonadotropiny przysadkowe	412
b. Gonadotropiny pozaprzysadkowe	413
2. Androgeny	415
3. Estrogeny	416
4. Gestageny	417
5. Środki kurczące macicę (<i>oxytocica et echolica</i>)	420
6. Środki wpływające na pobudliwość płciową (<i>aphrodisiaca et anaphrodisiaca</i>)	423
7. Współdziałanie hormonów w przebiegu cyklu rujowego	424

XII. Środki usprawniające przemianę materii (<i>metabolica</i>) i przyspieszające wzrost zwierząt (<i>anabolica</i>)	428
1. Witaminy	431
2. Składniki mineralne	438
3. Hormony, antyhormony i inne stymulatory wzrostu	447
4. Mieszanki paszowe zawierające składniki farmaceutyczne	454
a. Mieszanki witaminowo-mineralne	455
b. Mieszanki witaminowe	456
c. Mieszanki mineralne i ziołowe	456
Skorowidz rzeczowy	458

